

LLIBRES REBUTS

ALVES, Fabio (ed.). *Triangulating Translation: Perspectives in process oriented research*. Amsterdam: Benjamins, 2003.

Aquest llibre conté una selecció d'aportacions presentades en una subsecció sobre l'anàlisi del procés de traducció del II Fòrum Internacional de Traductors que va tenir lloc al Brasil del 23 al 27 de juliol de 2001. El volum aborda la noció de triangulació, és a dir, l'ús combinat de diferents mètodes d'anàlisi de les dades, per a debatre les noves orientacions en el camp de la recerca sobre el procés de traducció. Agrupats en tres blocs, els set articles que formen el llibre tracten, entre altres temes, del paper de la intersubjectivitat o dels intents d'acotar la competència traductora. També s'hi examina el procés de traducció en relació amb mesuraments rellevants que poden validar alguns dels instruments utilitzats pels defensors de la triangulació i propugna l'aplicació d'aquest enfocament com a eina pedagògica en la formació de traductors. El llibre és especialment útil per als estudiosos de la traducció que treballen en el camp experimental, però també pot interessar els estudiants i professionals que tinguin curiositat per conèixer com funciona el procés de traducció.

BAER, Brian James; KOB, Geoffrey S. (eds.). *Beyond the Ivory Tower. Rethinking translation pedagogy*. Amsterdam: Benjamins, 2003.

Aquesta col·lecció d'assaigs de professors i teòrics de la traducció contemporanis se centra en un camp d'importància capital, però massa sovint bandejat: la pedagogia de la traducció. Les diverses contribucions exploren algunes de les influències actuals sobre la formació de traductors, com ara les noves tendències en l'ensenyament de llengües estrangeres, els mètodes pedagògics adaptats d'altres disciplines, els canvis en la indústria del llenguatge i les noves tecnologies que s'utilitzen tant a les classes com als llocs de treball. Aquestes diverses influències impulsen els educadors a reconceptualitzar la tasca del traductor en el marc d'una professió cada cop més especialitzada i informatitzada, i els encoratja a afrontar les noves necessitats dels estudiants amb noves iniciatives pedagògiques. Combinant la teoria i la pràctica, els autors dels textos ofereixen una discussió dels models pedagògics i també consells pràctics i exemples de classes, la qual cosa fa d'aquest volum una contribució única al camp de la pedagogia de la traducció.

BRUNETTE, Louise; BASTIN, Georges; HEMLIN, Isabelle; CLARKE, Heather. *The Critical Link 3: Interpreters in the Community. Selected papers from the Third International Conference on Interpreting in Legal, Health and Social Service Settings, Montréal, Québec, Canada, 22–26 May 2001*. Amsterdam: Benjamins, 2003.

Finalment, els intèrprets de comunitat comencen a ser reconeguts com una professió específica en diversos indrets del món, alhora que es posa en relleu la complexitat de la seva pràctica. Les aportacions d'aquest volum, procedents del tercer congrés de *The Critical Link*, que va tenir lloc el 2001 a Montreal, presenten una professió que busca el seu lloc enmig de l'adversitat política, les restriccions econòmiques i els condicionaments històrics i culturals. Els intèrprets de comunitat han d'aprendre a treballar amb els governs, els tribunals, la policia, els psicòlegs, els metges, els pacients, els refugiats i les delegacions de drets humans als països en guerra. Des de parlants de llengües minoritàries fins a antics refugiats, passant per membres del col·lectiu de sords, els intèrprets reclamen la formació, la protecció legal i les credencials que necessiten, alhora que volen que se'ls tingui en compte en les discussions acadèmiques sobre el llenguatge, la comunicació i la traducció.

BURNETT, Paula. *The EmLit Project. European Minority Literatures in Translation*. Londres: Brunel University, 2003.

L'EmLit Project s'ha dut a terme en sis universitats europees: Londres, Lieja, Regensburg, Palerm, Barcelona i Màlaga, i ofereix una nova perspectiva de la literatura europea, especialment pel que fa a la de les llengües minoritàries. El llibre es compon de 48 textos literaris —poesia, teatre i prosa— de 33 escriptors en les 19 llengües minoritàries, originals i traduïts a les cinc llengües majoritàries europees: anglès, francès, alemany, italià i castellà. El llibre va acompanyat d'un CD on es pot sentir els escriptors llegint els seus textos.

DANIELL, David. *The Bible in English. Its History and Influence*. Londres: Yale University Press, 2003.

Estudi sobre l'obra dels principals traductors i la història de les traduccions més influents de la Bíblia a l'anglès, des de la de Tyndale fins a les versions nord-americanes del final del segle XX. Resseguint l'evolució que ha sofert al llarg del temps, des de l'època en què el llibre sagrat del Cristianisme era d'accés exclusiu per als sacerdots, passant pel període de divulgació popular, fins als nostres dies, en què el coneixement de la Bíblia recula cada cop més, aquest llibre eloqüent mostra com les diverses traduccions que se n'han fet han influït en les pràctiques religioses, la societat, les arts i la mateixa llengua anglesa.

ECO, Umberto. *Mouse or Rat? Translation as Negotiation*. Londres: Weidenfeld & Nicholson, 2002.

Recull de conferències sobre el problema de la fidelitat en la traducció, il·lustrades amb exemples de textos clàssics i de les traduccions de les novel·les de l'autor. Eco n'examina els errors i els encerts i analitza les negociacions necessàries per a poder realitzar una traducció. Un dels exemples que s'hi comenten és el d'una traducció automàtica de la Bíblia de l'anglès al castellà i viceversa, amb uns comentaris molt interessants. També s'hi analitzen exemples de traduccions de poesia, de pel·lícules, etc. Eco demostra que la traducció és una qüestió de negociació en què sempre es produeixen «pèrdues» o «millores».

GRUPO CRIT. *Claves para la comunicación intercultural*. Castelló: Universitat Jaume I, 2003 (Estudis sobre la Traducció; 11).

Hi ha moltes classes de racisme. El projecte CRIT ha adoptat el criteri d'esbrinar com són d'iguals i de diferents les cultures, i l'aplica a la comunicació interpersonal. Es tracta del primer treball que analitza de manera empírica, a partir d'enregistraments audiovisuals, les interaccions comunicatives interculturals, d'una manera integral, amb una atenció especial als problemes de comunicació efectiva i de minorització (creació de prejudicis culturals) que se'n poden derivar.

JANER MANILA, Gabriel. *Die Nebeldame i Musizierende Engel*. Traducció d'Axel Schönberger i Volker Glab, respectivament. Frankfurt: Domus Editoria Europaea, 2003.

Seguint la seva línia de divulgar la literatura catalana a l'àrea germànica, l'editorial Domus Editoria Europaea ha publicat les versions alemanyes de dues novel·les del prolífic escriptor mallorquí Gabriel Janer Manila: *Angeli Musicanti* (1984) i *La dama de les boires* (1987). Aquesta darrera pot interessar especialment el públic germànic perquè novel·la la vida de l'arxiduc Lluís Salvador, un membre de la família reial austrohongaresa que va passar part de la seva vida a Mallorca, dedicat a l'estudi de la geografia, la història i la cultura de les Illes. D'aquesta dedicació sortí la seva obra monumental *Die Balearen*.

LAFARGA, FRANCISCO; PALACIOS, Concepción; SAURA, Adolfo (eds.). *Neoclásicos y románticos ante la traducción*. Murcia: Servicio de Publicaciones de la Universidad de Murcia, 2003.

Aquest llibre recull les aportacions d'investigadors pertanyents a diverses àrees de coneixement presentades en el marc d'un congrés internacional celebrat a la Universitat de Múrcia sobre la traducció i la recepció a Espanya durant el període 1823-1844. Els temes estudiats van de la llengua a la literatura, passant per diversos gèneres literaris, llengües i cultures (francesa, italiana, anglesa i llatina), i tenen com a denominador comú la llengua d'arribada, que és el castellà.

O'CONNELL, Eithne M.T. *Minority Language Dubbing for Children. Screen Translation from German to Irish*. Europäische Hochschulschriften. Reihe 40: Kommunikationswissenschaft und Publizistik. Vol. 81. Berlín: Peter Lang, 2003.

Aquest llibre apunta a un exemple de supervivència d'una llengua minoritzada, l'irlandès, en part gràcies a la traducció audiovisual. A través de l'explosió de material audiovisual doblat a aquesta llengua s'ha obert una nova, i esperançadora, possibilitat de proporcionar una estimulació lingüística, sobretot als parlants més joves. L'autor analitza el doblatge de dibuixos animats infantils de l'alemany a l'irlandès i examina les diferents restriccions del procés de traducció per a la pantalla: la combinació lingüística, el mètode de traducció i l'audiència meta, els infants.

RIERA, Carme. *In den offenen Himmel*. Traducció de Petra Zickmann i Manuel Pérez Espejo. Bergisch Gladbach: Lübbe, 2002.

Traducció de la novel·la *Cap al cel obert* (2000), de la narradora mallorquina Carme Riera, una de les autores de l'àmbit català més traduïdes a l'alemany. Efectivament, aques-

ta és ja la setena obra seva que apareix en aquesta llengua, gairebé tantes com en castellà, mentre que en anglès, per exemple, fins ara només se n'ha traduït tres. *Cap al cel obert* va merèixer el Premi de la Crítica Serra d'Or del 2001 i el Nacional de Literatura del mateix any i, per tant, és molt probable que aquesta traducció ajudi a consolidar encara més el seu prestigi a l'àmbit germànic.

RODRÍGUEZ MEDINA, María Jesús. *La traducción de la morfosintaxis (inglés-español)*. Las Palmas: Universidad de las Palmas de Gran Canaria, 2003.

Manual destinat a estudiants de traducció o de filologia anglesa on s'analitzen alguns problemes de traducció de morfosintaxi de l'anglès al castellà. També inclou exercicis amb solucions i una bibliografia molt completa, cosa que el converteix en una eina molt útil per a la classe de traducció anglès-castellà.